

T.C.
KÜTAHYA VALİLİĞİ
İl Millî Eğitim Müdürlüğü

2024-2025 EĞİTİM ÖĞRETİM YILI II. DÖNEM I. YAZILI SINAVI
(İL GENELİ ORTAK)
10. SINIF COĞRAFYA

ÖĞRENCİLERİN DİKKATİNE!

Bu soru kitapçığında 7 soru bulunmaktadır ve sınav süresi 40 dakikadır. Sınav 100 (yüz) tam puan üzerinden değerlendirilecektir. 1, 2, 4 ve 5. sorular 15 puan; 6 ve 7. sorular 10 puan; 3. soru 20 puan değerindedir.

ALDIĞI PUAN

Adı ve Soyadı :

Sınıfı / Şubesi : 10 / Öğrenci Numarası :

Tabloda üç farklı ülkenin doğum ve ölüm oranları ile doğal ve gerçek nüfus artış hızları verilmiştir.

Ülke	Doğum Oranı (binde)	Ölüm Oranı (binde)	Doğal nüfus artış hızı (binde)	Gerçek nüfus artış hızı (binde)
A	24	8	16	11
B	12	9	3	8
C	18	10	8	8

1. Tablodaki verilere göre ülkelerin göç durumlarını birer cümle ile açıklayınız.

A Ülkesi:

B Ülkesi:

C Ülkesi:

İnsanlık tarihi boyunca dünya nüfusu genel olarak artış göstermiştir. Bu artış bazı dönemlerde az, bazı dönemlerde ise fazladır. Nüfus bilimciler tarafından, insanlık tarihi boyunca nüfus artışının fazla olduğu üç sıçrama döneminin yaşandığı kabul edilmektedir.

2. Bu üç sıçrama döneminin hangi olaylara bağlı olarak gerçekleştiğini yazınız.

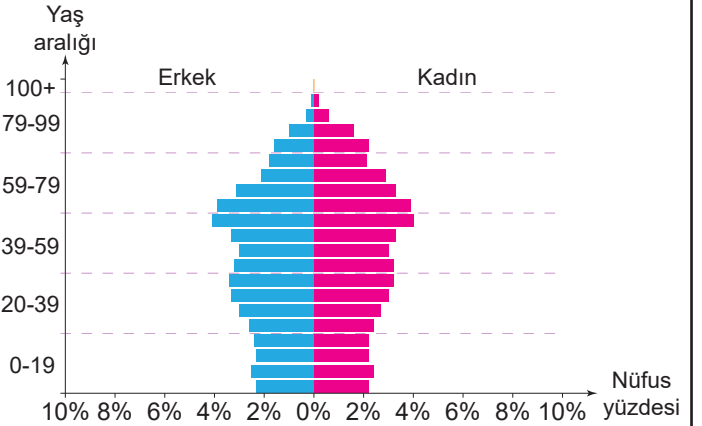
Birinci Sıçrama Dönemi:

İkinci Sıçrama Dönemi:

Üçüncü Sıçrama Dönemi:

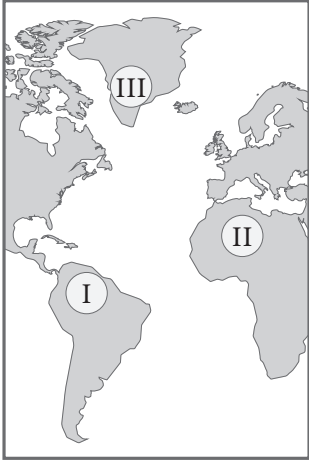
Nüfus piramitleri; ülkelerin gelişmişlik düzeyleri, nüfus özellikleri, nüfus hareketleri ile nüfusun yaş, cinsiyet ve ekonomik durumu hakkında bize önemli bilgiler verir.

Aşağıda bir ülkeye ait nüfus piramidi verilmiştir.

3. Piramitteki verilerden hareketle bu ülkenin nüfus yapısı hakkında bilgi veren dört farklı özellik yazınız.

-
-
-
-

Yeryüzü, doğal ve beşeri faaliyetler bakımından farklı özellikteki alanlardan oluşmaktadır. Bu nedenle nüfusun yeryüzündeki dağılışı düzenli değildir. Dünyanın bazı bölgelerinde nüfus yoğunluğu fazlayken bazı bölgelerinde nüfus yoğunluğu oldukça azdır.

Harita üzerinde nüfusun seyrek olduğu bazı bölgeler numaralanmıştır.

4. Bu bölgelerde nüfusun seyrek olmasının temel nedenlerini açıklayınız.

I.Bölge:

II.Bölge:

III.Bölge:

Türkiye haritası üzerinde bazı doğal bitki topluluklarının dağılışı alanları numaralanmıştır.

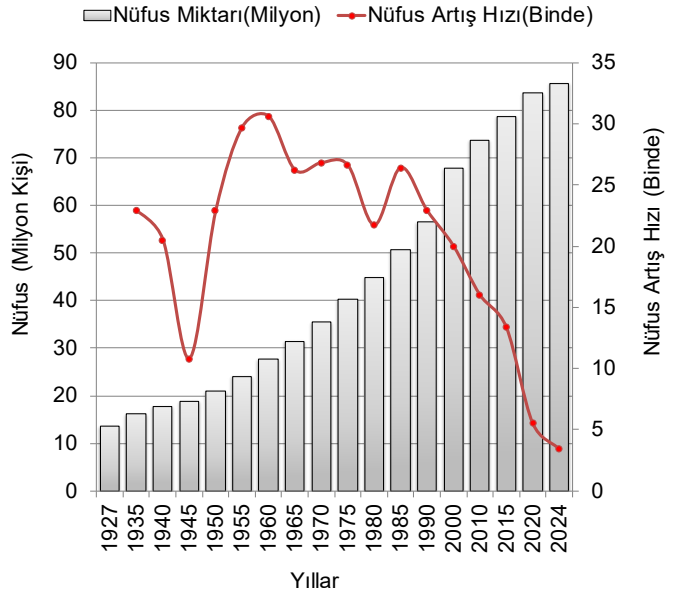
5. Bu alanların bitki formasyonlarını numaraların karşısına yazınız.

I-.....

II-.....

III-.....

Aşağıda, Türkiye'nin yıllara göre nüfus miktarı ve nüfus artış hızındaki değişim verilmiştir.

6. Grafiğe bakarak Türkiye'nin nüfus miktarı ve nüfus artış hızındaki değişimi iki cümle ile yorumlayınız.

Bitki toplulukları, yetişme ortam şartlarındaki (ekosistem) farklılığa bağlı olarak farklı fizyolojik (biyolojik işleyiş) ve morfolojik (görünüş) yapıda gelişirler. Ekvatorial yağmur ormanları ile Tayga (Boreal) ormanları yeryüzünün en önemli orman sahalarıdır.

7. Bu iki orman formasyonu arasındaki farkı açıklayan iki cümle yazınız.

.....

.....

.....

.....

1.SORU DERECELİ PUANLAMA ANAHTARI

Tam Doğru Yanıt (15 Puan)	A ülkesinin göç verdiğini, B ülkesinin göç aldığını, C ülkesinin nüfus değişiminde göçün etkisinin olmadığını ifade eden yanıtlar Tam Doğru Yanıt kabul edilir. Anlamı bozmayan yazım hataları görmezden gelinir.
Örnek Yanıtlar	A Ülkesi: Göç vermiştir. B Ülkesi: Göç almıştır. C Ülkesi: Nüfus değişiminde göç etkili olmamıştır.
Kısmî Doğru Yanıt-1 (10 Puan)	A ülkesinin göç verdiğini, B ülkesinin göç aldığını, C ülkesinin nüfus değişiminde göçün etkisinin olmadığını ifade eden yanıtlardan herhangi ikisini doğru yazan yanıtlar Kısmî Doğru Yanıt-1 kabul edilir. Anlamı bozmayan yazım hataları görmezden gelinir.
Örnek Yanıtlar	A Ülkesi: Göç vermiştir. B Ülkesi: Göç almıştır.
Kısmî Doğru Yanıt-2 (5 Puan)	A ülkesinin göç verdiğini, B ülkesinin göç aldığını, C ülkesinin nüfus değişiminde göçün etkisinin olmadığını ifade eden yanıtlardan herhangi birini doğru yazan yanıtlar Kısmî Doğru Yanıt-2 kabul edilir. Anlamı bozmayan yazım hataları görmezden gelinir.
Örnek Yanıtlar	C Ülkesi: Nüfus değişiminde göç etkili olmamıştır.
Yanlış Yanıt (0 Puan)	A ülkesinin göç verdiğini, B ülkesinin göç aldığını, C ülkesinin nüfus değişiminde göçün etkisinin olmadığını ifade eden yanıtlardan hiçbirini içermeyen ve ilgisiz yanıtlar Yanlış Yanıt kabul edilir.
Örnek Yanıtlar	A Ülkesi: Göç almıştır. B Ülkesi: Göç vermiştir.
Boş Yanıt	Yanıt bölümü tümüyle boş bırakılmıştır.

2.SORU DERECELİ PUANLAMA ANAHTARI

Tam Doğru Yanıt (15 Puan)	İnsanlık tarihi boyunca dünya nüfus artışının fazla olduğu üç sıçrama dönemi- nin hangi olaylara bağlı olarak gerçekleştiğini anlatan yanıtlar Tam Doğru Yanıt kabul edilir. Anlamı bozmayan yazım hataları görmezden gelinir.
Örnek Yanıtlar	Birinci Sıçrama Dönemi: İnsanların alet yapımını keşfetmesiyle gerçekleşmiş- tir. İkinci Sıçrama Dönemi: İnsanların yerleşik hayata geçmeleri (tarımla uğraşma- ya başlamaları) gerçekleşmiştir. Üçüncü Sıçrama Dönemi: Sanayi Devrimi ile gerçekleşmiştir.
Kısmî Doğru Yanıt-1 (10 Puan)	İnsanlık tarihi boyunca dünya nüfus artışının fazla olduğu üç sıçrama dönemi- nin hangi olaylara bağlı olarak gerçekleştiğini anlatan ifadelerden sadece ikisini içeren yanıtlar Kısmî Doğru Yanıt-1 kabul edilir. Anlamı bozmayan yazım ha- taları görmezden gelinir.
Örnek Yanıtlar	Birinci Sıçrama Dönemi: İnsanların alet yapımını keşfetmesiyle gerçekleşmiş- tir. İkinci Sıçrama Dönemi: Üçüncü Sıçrama Dönemi: Sanayi Devrimi ile gerçekleşmiştir.
Kısmî Doğru Yanıt-2 (5 Puan)	İnsanlık tarihi boyunca dünya nüfus artışının fazla olduğu üç sıçrama dönemi- nin hangi olaylara bağlı olarak gerçekleştiğini anlatan ifadelerden sadece birini içeren yanıtlar Kısmî Doğru Yanıt-2 kabul edilir. Anlamı bozmayan yazım ha- taları görmezden gelinir.
Örnek Yanıtlar	Birinci Sıçrama Dönemi: İkinci Sıçrama Dönemi: Üçüncü Sıçrama Dönemi: Sanayi Devrimi ile gerçekleşmiştir.
Yanlış Yanıt (0 Puan)	İnsanlık tarihi boyunca dünya nüfus artışının fazla olduğu üç sıçrama dönemi- nin hangi olaylara bağlı olarak gerçekleştiğini ifade etmeyen ve ilgisiz yanıtlar Yanlış Yanıt kabul edilir.
Örnek Yanıtlar	Birinci Sıçrama Dönemi: Dünya nüfusu artmıştır. İkinci Sıçrama Dönemi: Ortalama ömür artmıştır. Üçüncü Sıçrama Dönemi: Doğum oranları artmıştır.
Boş Yanıt	Yanıt bölümü tümüyle boş bırakılmıştır.

3.SORU DERECELİ PUANLAMA ANAHTARI

Tam Doğru Yanıt (20 Puan)	Nüfus piramidi ile ilgili gelişmiş bir ülke olduğunu açıklayan özelliklerden dördünü yazan yanıtlar Tam Doğru Yanıt kabul edilir. Anlamı bozmayan yazım hataları ya da kısaltmalar görmezden gelinir.
Örnek Yanıtlar	→ Gelişmiş bir ülkedir. → Doğum oranı azdır. → Ölüm oranı azdır. → Yaşlı nüfus fazladır. → Kişi başına düşen milli gelir yüksektir. → Tarımda makineleşme yüksektir.
Kısmî Doğru Yanıt-1 (15 Puan)	Nüfus piramidi ile ilgili gelişmiş bir ülke olduğunu açıklayan özelliklerden üçünü yazan yanıtlar Kısmî Doğru Yanıt-1 kabul edilir. Anlamı bozmayan yazım hataları ya da kısaltmalar görmezden gelinir.
Örnek Yanıtlar	→ Gelişmiş bir ülkedir. → Doğum oranı azdır. → Ölüm oranı azdır.
Kısmî Doğru Yanıt-2 (10 Puan)	Nüfus piramidi ile ilgili gelişmiş bir ülke olduğunu açıklayan özelliklerden ikisini yazan yanıtlar Kısmî Doğru Yanıt-2 kabul edilir. Anlamı bozmayan yazım hataları ya da kısaltmalar görmezden gelinir.
Örnek Yanıtlar	→ Gelişmiş bir ülkedir. → Doğum oranı azdır.
Kısmî Doğru Yanıt-3 (5 Puan)	Nüfus piramidi ile ilgili gelişmiş bir ülke olduğunu açıklayan özelliklerden birini yazan yanıtlar Kısmî Doğru Yanıt-3 kabul edilir. Anlamı bozmayan yazım hataları ya da kısaltmalar görmezden gelinir.
Örnek Yanıtlar	→ Gelişmiş bir ülkedir.
Yanlış Yanıt (0 Puan)	Nüfus piramidi ile ilgili gelişmiş bir ülke olduğunu açıklamayan ve ilgisiz yanıtlar Yanlış Yanıt kabul edilir.
Örnek Yanıtlar	→ Geri kalmış bir ülkedir. → İnsan sayısı azdır. → Km²'ye düşen insan sayısı azdır.
Boş Yanıt	Yanıt bölümü tümüyle boş bırakılmıştır.

4.SORU DERECELİ PUANLAMA ANAHTARI

Tam Doğru Yanıt (15 Puan)	Harita üzerinde işaretli olan bölgelerde nüfusun seyrek olmasının temel nedenlerini ifade eden yanıtlar Tam Doğru Yanıt kabul edilir. Anlamı bozmayan yazım hataları görmezden gelinir.
Örnek Yanıtlar	I. Bölge: Bitki örtüsü yoğun (Amazon Ormanları) olduğu için seyrek nüfuslu bölgedir. II. Bölge: Çöl (Sahra Çölü) bölgesi olduğu için seyrek nüfusludur. III. Bölge: Buzullarla kaplı (soğuk bölge) olduğu için seyrek nüfusludur.
Kısmî Doğru Yanıt-1 (10 Puan)	Harita üzerinde işaretli olan bölgelerden ikisinde nüfusun seyrek olmasının temel nedenlerini ifade eden yanıtlar Kısmî Doğru Yanıt-1 kabul edilir. Anlamı bozmayan yazım hataları görmezden gelinir.
Örnek Yanıtlar	I. Bölge: Bitki örtüsü yoğun (Amazon Ormanları) olduğu için seyrek nüfuslu bölgedir. II. Bölge: Çöl (Sahra Çölü) bölgesi olduğu için seyrek nüfusludur.
Kısmî Doğru Yanıt-2 (5 Puan)	Harita üzerinde işaretli olan bölgelerden birinde nüfusun seyrek olmasının temel nedenlerini ifade eden yanıtlar Kısmî Doğru Yanıt-2 kabul edilir. Anlamı bozmayan yazım hataları görmezden gelinir.
Örnek Yanıtlar	I. Bölge: Bitki örtüsü yoğun (Amazon Ormanları) olduğu için seyrek nüfuslu bölgedir.
Yanlış Yanıt (0 Puan)	Harita üzerinde işaretli olan bölgelerden hiçbirinde nüfusun seyrek olmasının temel nedenlerini ifade etmeyen ve ilgisiz yanıtlar Yanlış Yanıt kabul edilir.
Örnek Yanıtlar	I. Bölge: Dağlık alan olması II. Bölge: Orman sahasıdır.
Boş Yanıt	Yanıt bölümü tümüyle boş bırakılmıştır.

5.SORU DERECELİ PUANLAMA ANAHTARI

Tam Doğru Yanıt (15 Puan)	Numaralanmış sahaların bitki formasyonlarını ifade eden yanıtlar Tam Doğru Yanıt kabul edilir. Anlamı bozmayan yazım hataları ve eksik kelimeler görmezden gelinir.
Örnek Yanıtlar	I- Çalı/Maki/Garig/Kızılçam II- Ağaç/Orman III- Ot/Bozkır/Step
Kısmî Doğru Yanıt-1 (10 Puan)	Numaralanmış herhangi iki sahanın bitki formasyonlarını ifade eden yanıtlar Kısmî Doğru Yanıt-1 kabul edilir. Anlamı bozmayan yazım hataları ve eksik kelimeler görmezden gelinir.
Örnek Yanıtlar	I- Çalı II- Orman
Kısmî Doğru Yanıt-2 (5 Puan)	Numaralanmış herhangi bir sahanın bitki formasyonlarını ifade eden yanıtlar Kısmî Doğru Yanıt-2 kabul edilir. Anlamı bozmayan yazım hataları ve eksik kelimeler görmezden gelinir.
Örnek Yanıtlar	III- Bozkır
Yanlış Yanıt (0 Puan)	Numaralanmış sahaların bitki formasyonlarının dışında verilmiş ve ilgisiz yanıtlar Yanlış Yanıt kabul edilir.
Örnek Yanıtlar	I- Çayır II- Step III- Kızılçam
Boş Yanıt	Yanıt bölümü tümüyle boş bırakılmıştır.

6.SORU DERECELİ PUANLAMA ANAHTARI

Tam Doğru Yanıt (10 Puan)	Türkiye'nin nüfus miktarı ve nüfus artış hızındaki değişimi iki cümle halinde yorumlayan yanıtlar Tam Doğru Yanıt kabul edilir. Anlamı bozmayan yazım hataları görmezden gelinir.
Örnek Yanıtlar	→ Nüfus artış hızı değişimi dalgalı bir seyir izlemiştir. → İkinci Dünya savaşı döneminde nüfus artış hızı azalmıştır. → Türkiye nüfusu sürekli artmıştır. → Nüfus artış hızında en önemli sıçrama 1945 dönemi sonrasıdır.
Kısmî Doğru Yanıt-1 (5 Puan)	Türkiye'nin nüfus miktarı ve nüfus artış hızındaki değişimi sadece bir cümle halinde yorumlayan yanıtlar Kısmî Doğru Yanıt-1 kabul edilir. Anlamı bozmayan yazım hataları görmezden gelinir.
Örnek Yanıtlar	→ Nüfus artış hızı değişimi dalgalı bir seyir izlemiştir.
Yanlış Yanıt (0 Puan)	Türkiye'nin nüfus miktarı ve nüfus artış hızındaki değişimi grafikteki bilgilerin aksine yorumlayan ve ilgisiz tüm yanıtlar Yanlış Yanıt kabul edilir.
Örnek Yanıtlar	→ Türkiye nüfusu azalmıştır.
Boş Yanıt	Yanıt bölümü tümüyle boş bırakılmıştır.

7.SORU DERECELİ PUANLAMA ANAHTARI

Tam Doğru Yanıt (10 Puan)	Ekvatorial yağmur ormanları ile Tayga (Boreal) ormanların farklılıklarını ekosistem, fizyoloji ve morfoloji temelinde iki cümle ile belirten yanıtlar Tam Doğru Yanıt kabul edilir. Anlamı bozmayan yazım hataları görmezden gelinir.
Örnek Yanıtlar	- Yağmur ormanları geniş yapraklı iken, tayga genellikle iğne yapraklı ağaçlardan oluşur. - Yağmur ormanı ağaçları hızlı gelişirken, taygayı oluşturan ağaçlar yavaş gelişir. - Yağmur ormanında ölü örtü(litter) katmanı zayıf iken tayga ormanında daha yoğundur.
Kısmî Doğru Yanıt-1 (5 Puan)	Ekvatorial yağmur ormanları ile Tayga (Boreal) ormanların farklılıklarını ekosistem, fizyoloji ve morfoloji temelinde bir cümle ile belirten yanıtlar Kısmî Doğru Yanıt-1 kabul edilir. Anlamı bozmayan yazım hataları görmezden gelinir.
Örnek Yanıtlar	Yağmur ormanı ağaçları hızlı gelişirken, taygayı oluşturan ağaçlar yavaş gelişir.
Yanlış Yanıt (0 Puan)	Ekvatorial yağmur ormanları ile Tayga (Boreal) ormanların farklılıklarını ekosistem, fizyoloji ve morfoloji temelinde belirtmeyen ve ilgisiz tüm yanıtlar Yanlış Yanıt kabul edilir.
Örnek Yanıtlar	- Sıcaklık isteği düşüktür veya yüksektir gibi genel cümleler. (Yazılan özellik herhangi bir orman türünü belirtmediği için yanlıştır.) - İkisi de ormandır. - Kurak bölgelerde gelişirler.
Boş Yanıt	Yanıt bölümü tümüyle boş bırakılmıştır.